

سەرمدانا قونماخانىدا دىيارى ل زاخۇنى بۇ بارەكەت كەپر

نامە يەك بۇكەپر

ناقى مەن ئەنگىلىيە، دىا مەن نىڭ رۇسە و نىڭ كوردە،

بىلىل و دىلىن

مىدىيا ھەقالب مەھمەد

رۇزەكەن زۇرۇدان سىپىدەھىيەكا

ھىن و ئەسمەنەكەن ساهى بوو. بىلىلەكەن جۈنەن رەنگە و رەنگە ل سەر چەقەن دارەكەن ئاۋاز دىخۋاندەن. ئىشكەكەن ھە دىلىن ھات و كەكەكەن ھەز بىلىل و كوترا دىكر دىمە بىلىل دىتى كەيف خۇش بوو، كۆتەن سىپىدە باش بىلىل جان، بىلىل بەرسقا دىلىن دا و كۆتەن سىپىدە باشتر. ناقى تە چىيە؟ دىلىن كۆتەن: ناقى مەن دىلىن و پىن خۇشچالەم ب ھەقالبىن و دىتتا تە. بىلىل ئى پىن خۇشچال بوو، دىلىن ئى دانۇستاندەن دىگەل كە و كۆتەن: بىلىل جان تو بۇچى ئاۋاز دىخۋىنى؟ بىلىل كۆتەن: ما ئەكەر ئەز نەخۋىنەم و ئاۋاز لىنەدەم دى چەما خەلەكەن ز خەم رەكەم و دىمەكەن خۇش دى چەما ز قان دىمۇرەپەرەن ھىت.

دىگەل وان ئاخىتەنەن و كۆتەن و دانۇستاندەن. ھەقالبىن يا وان مەكەم تر و بىيەزتر لىھات. و تە بىتىن بىلىل و دىلىن يەلەكە گەلەكە كەسەن دى ھەقالبىن يا راست بىكەن. كەلە ھەقالبىن چۈنكە ھەقالبىن راست كۆلەن و ھەقالبىن خراب كۆلەن. ھەقالبان ھەندى ز ھەمە بىيەت ھەقالبىن يا راست بىكەن.

سوپاس پۇكەپر

بۇ كۆڧارا كەپر زۇر بەرەز ئەم زۇر سوپاسيا ھەمە دىكەين كە ھەمە سىندۇقەك بۇ مە لىنەيە مەلتەبى و تە ئەم بىن بار نەكەرن ز كۆڧارا خۇ. ب راستى كۆڧارا كەپر كۆڧارەكە زۇر جۈانە و ئەم زارۇك زۇر ھەزى دىكەين ھىقىدارەن ھەر يا بەردەوام بىت ھەروەسا دەست خۇشەن ل و تە دىكەين بۇ رەنج و زەمەتە و ھەتە كە ھىن قان يەرەن رەنجەن د خەملىنەن. زۇر سوپاس وە داخازىيا مە بىجە لىنا.

رەزگار مەستەھا ز مەلتەبىن

ھەردەم پىرىكا مەن ز مەن رە دىگۆت نە ب دەرەوايە، خۇيەنە كوردەن د داسارەن تە دە ھەيە. تو زى وەكە وان جەن ز خەم رە نەبىنى. ب راستى ئى ھەتە ئەز كەشەتە تەمەندى خەم بىن ئەا (۱۴ سالى) مەن كەلەك جەن قونماخانىە كۆھەرەن. مەن زىلى رۇسىا، ل سوريانىن و كوردستانى زى كەلەك سال دىرياس كىرىنە. دىيە زىيەر قى چەندى ھەستە پىن كىرىدەكەن ب نەتەمەكەن ل دىمە مەن نىنە.

و دىمە ئەز ز وەلاتەكەن دىھاتم وەلاتەكەن دىن، مەن ز خەم رە دىگۆت، ئەق سىنۇر زىچ تە، خەلەكە خەلەكەن، ما قەرق چى يە تو رەشى يان سىبى بى. لى مەخەن ل رۇسىا، ئەق قەرقە ل قونماخانا مە ھەبوو، پىرى جارەن، ز مەن رە دىگۆت «رەشۇكەن» يان زى «مەشەختۇكەن». لى مەن كۆمە ئەدەدە كۆتەن وان، زىيەر كۆ، ئەز تە رەشى بووم و تە زى مەشەخت بووم. لى تەنەن ھەنەكە ئەز..... تە وەكە رۇسا بووم.

ئەز ز وە رە بىزۇم كۆ ئەز ھەز زىانا يەك ئالى ناكەم، ئۇما زى. ھەردەم ئەز دىكەرىيەنە دەمە. زىچ كۆ جۈانەيا مەرۇف و سىرۇشتى ناس بىكەم. كەلەكە جارەن كاكەن مەن ز مەن رە دىگۆت، كۆ كورد ب داب و ئەرەبەن خەم، ب سىرۇشتا وەلاتى خەم، كەلەكەن زى كەلەن دىن جۈدا يە. لى كەنەكە ئەز ھاتم سوريان، مەن دىت كۆ ئەزى كورد ھەنە، لى مەن تەشەكەن وان نەدەيت، زىيەر قى چەندى، ھەزەك وەھا ل دىمە مەن چى بوو كورد بىن جە و وارن، تە كۆلەنور و تە زى وەلاتى وان ھەيە. زىيەر كۆ ھەر تەشەكەن سوريانىن ب ھەرەبى بوو. و تەشەكە ب كوردى نەبوو. لى يەلەكەنەكە ئەز ھاتم كوردستانى ل دىمە بايىرى خەم، مەن ناس كە كۆ وەلاتى كوردەن ھەيە. و سىرۇشتا وان يا ھەزى جۈانە. ب تەيەتەن چىيەن كوردستانى. لى مەخەن كەلەكە كىلىشا ل جەن سەيرانان ھەيە. ئەق زى دىھىلە ئەق سىرۇشتا جۈان كىرىت بىيە.

قا ئىزىك، ئەز دىسا دىزقەم رۇسىا، لى كوردستان ھەر دى دىھى مەن دە بىيەنە وەكە وەلاتەكەن خۇش، چىرۇكەن و ئەفسانە، ئەفسانە وى زى، زىيەر رۇسانسىا زىانا وى يە. و ئەز كەلەكەن دىخۋازەم ھەندەك رۇمانسىا كوردستانى ب خەم رە بىم رۇسىا. و ئەزى زى پىرىكا خەم و ھەقالبىن خەم رە، ل سەر ھەر تەشەكەن كوردستانى بىخەقەم. و يا ھەزى كەرنەك، ئەمە كۆ كوردستان وەكە وەلاتى بايىرى مەن ھەردەم، وى د ھىن مەن دە بىيەنە.

ئالايى كوردستانى

شاپىر غەسكىد يوسىف / قۇتايخانا ھەقال / زاخۇ

د رۆژەكسا ساھى دال ئەسمانەككى شىن دلى كوردان يىن شەكەستى ل ئەسمانى چوار رەنگە دەرەكە ھەن. سور - سپى - زەر - كەسەك و ھەر رەنگەك ژ وان رەنگان واتەيەك ھەيوو ئەو ژى رەنگى سور ب مانا خويىنا شەھيدانى ھاتى ئەو شەھيدىن خۇ كىرىن قورىان بۇ ھى وەلاتى و رەنگى سپى ب مانا ئازادى و سەرىستىا كوردان دگەھىنەت و زەر ژى (۲) تىشكىن رۆژى يىن پېشە ھەين و رەنگى كەسەك ب واتايا كەسەك و خەملا كوردستانى يە و ئەقە ژ وى رۆژى رۆژا كوردان ئارادايىە .

بېنەنرەد دگەھتە ئارمانچى

فانا محەمەد يوسىف / پولا پېنچى

سەرخانىي / قۇتايخانا سەرىستى

جارەككى ئىككى گوتە بابىن خۇ بابۇ ئەز دى كەنەككى دى شىم تىرى خۇم بابىن وى گوتى: بابو ھەر تىشتەك د وەختى خۇ دا، كوردكى گوتى: تىرى مە خوشترىن تىرىە ل جىھانى گوتى: ئەز چەند ھەز دكەم تامكەمە ھى تىرىن خۇش، كوردى من ئەو ھىشتا بىن تامە .

بخوينىن

ئىمان بشار ھەسەن

بخوينىن دا پېنىن ئازادىن و ئەقىنى ب ھەزرو پەرتوك و پېنىن وەلاتى پىن بىخەملىن خوينىن ھىز و شىانە ئاقاھەرا ھەزانە

زاروۋكىنو ھويىن بخوينىن ئەقىن و دل و جانە چراپىن ژىنى چى بە ؟ خوينىن و ھىبارى يە ئەفرۇ رۆژ ل مە ھەلات زىمان زارى كوردى يە بخوينىن دى بخوينىن تەمىلەن ئەپىن زاتىنى ۋەك كاتىن زىللى خۇ دەرىپىن

دايكا مەنى شىرىنى تۇ روناھيا قىنى گوتىت تە نەرمەن ئەت تەھل و تارن دىتتا تە روناھىيە چراپە ل تارىن زاروۋكىن خۇ فېر دكى ھىرى ژىياتى دكى ب سەھرازى و سەرىستى

پېنەن

زىنگەر ھەكىم

ئىكە ئاھ و ئاھ چو د ھەنەفېن دا دەرەكەت، ئىككى ئاھ ل موخەلى كىر يا ژوى قە دى يىتە ئاقا مۇقەتەر، ئەگەر ھەمى چىچىكا ھۇر خارىان چ بۇ مەرىپى نەدەمان، دوو مەرىشك لى مەدەرسى قەسل بىن چوۋكو وىنەپەككى دىكلان قىپوون.

ل سىپىدەھىيەككى كوردكى گوتى: گەقا بابىن مەن دەرەكەت دى قان تىرىا ھەمىا خۇم دەمى كوردكى خوارى گوتى: تاما وى ھىش ترشە بەلى يا خۇشە ژى كوردكى گوتى: ۋە مەن چا كىر مەسگەر بابىن مەن دى مەن سزا دەت دى چىم سەرا باپىرى خۇ دەم ئەو دى ل مەن پورېت چوۋكى گەلەك ھەز ژ مەن دكەت و پىشتى بېنەنەككى باپىر زىكى مەن دىشېت تە چ خوارىيە كوردى مەن خوارىا قىقېن ئەگەھىشتى يىن خرابە بۇ ساخەمىا مەروقى باپىر مەن ھەندەك تىرى يىن خوارىن باپىرى بىرە دەق ئوژدارى ئوژدارى گوتى وى چ خوارىيە گەلەك تىرىن ئەگەھىشتى بى خوارى دىك و بابىن وى گوتى ساخەمىا وى دى چەوا بىت ئەرى دى باش بىت. ئەترىن پىشتى دەمۇمىرەككا دى دى بىتە مال.

بابىن وى گوتى: تە بۇچى ۋە كىر كوردى مەن، كوردكى گوتى ل مەن بېورە ئەزى شاش بوم بابىن گوتى: ئەگەر تە پېچەككى بېنەنە خۇ فرەد كىريا دا تىرىەككى باش و خۇش خوى.

پولا شەھىر / ق / زىياز
شاگول نىسماھىل / نىگار

نىگار: ئەخمەد محەمەد ئەخمەد
پولا شەھىر / ق / زىياز

پېنەن

جارەككى كەچەككى گوتە كوردەككى ئەز دىنپاين ھەمىن د چاقىن تە دا دىبىنم زەلامەك ژى د وىرى را چوۋ گوتى كەسەككا تۇ گەمى مەن ژى ئابىنى كەمى مەن يىن بەرزە بوۋى. جارەككى ئىككى سى سەمەنە كىرىن يا (۱) خار تىر ئەبو يا (۲) خار تىر ئەبو يا (۳) خار تىر بو گوت خوزى مەن ئەۋلى سەمەنە سىن خارىا.

كوترا سى

ئاقدار نازائىف

جارەككى ژ جاران ئەز ھەقالى خۇ ئارى بەرەك گوتىدى مەنقە چوۋن ئەم ژ گوتىدى مە دەربازىوۋىن مە دىت ل سەر دارەككا بىلەن كوتردەككا سىپى ل سەروى دارى بوو ھەقالى مەن ئارى دەست ھافىتە تەنگا خۇ دا وى كوترى كوتىت مەن گوتى ئە كۆزە ھەقالى مەن كوتىر جىوانىا ۋەلاتى مەيە و د كەل ھەندى ژى گوتەھە. ئارى: ھەقالى مەن ل مەن بېورە مە نەزانى جارەككا دى ئەز ۋەزەكەم و ھەچىن وى كوترا جىوان بىكوتىت ئەز دى سەرى رىزى بو وى كوترا ھەزار چەمىنەم و ناھىلەم كەس بىكوتىت.

تېپىش: كەپىر ئىسىپىن زاروۋكان ۋەكى وان ئىقىسى بەلاۋ دكەت، ئانكو ھىچ دەستكارىيەككى لى ئاكەت ھەتا ئەگەر چەتەن زىمانى و رىئەتسىيى ژى تىدا ھەين، ئەم ھەمى جۆرىن ئىسىپىن ژى بەلاۋ دكەتەن ھەئەست، پەخشان، چىرۆك، زانپارى، پېكەن... ھەتد. ئىدى دەست بەدەلە قەلەمى خۇ و بىئىس